

Homilija na nadbiskupijskom hodočašću u Mariju Bisticu, 28. rujna 2019.

Iz 9,1-3.5-6 (iz obrednika Zbirka misa o BDM., str. 330); Lk 11,27-28 (str. 340)

Poštovani i dragi Oče nadbiskupe i Oče biskupe!
Draga braćo svećenici, redovnici, redovnice,
svećenički kandidati i redovničke kandidatice!
Dragi hodočasnici iz župa Đakovačko-osječke nadbiskupije,
i sva draga braćo i sestre!

U naviještenom evanđeoskom odlomku neka žena prepoznaje veličinu i blaženstvo Isusove majke Marije u činjenici da je ona Isusova biološka majka: „Blažena utroba koja te nosila i prsi koje si sisao!" Isus, za razliku od spomenute žene, blaženstvo i veličinu svoje majke Marije ne vidi u tome, nego u njezinoj suradnji s Bogom i u njezinoj poslušnosti Božjoj riječi. Ženi koja je povikala: „Blažena utroba koja te nosila i prsi koje si sisao!" - čuli smo - Isus je odgovorio: „Još blaženiji oni koji slušaju riječ Božju i čuvaju je!" Rodbinstvo s Isusom, krvne veze, pa i činjenica da je netko njegova majka, nisu sami po sebi razlog nečije veličine i blaženstva, nego je od svih tih veza važnija (jer u Isusa nema mjesta rodbinskom ili nekom drugom pogodovanju te korupciji) poslušnost Božjoj riječi i njezino vršenje. Marija ipak ostaje prva među blaženima, ali zato jer je prva bila u slušanju Božje riječi; prva u predanju srca Bogu te prva, najvjernija te najdosljednija u vršenju Božje riječi. Takav Isusov pristup omogućuje da se, pored njezina bogomaterinstva, i ostali Marijini privilegiji (Bezgrešno začecje, Uznesenje na nebo i njezino Djevičanstvo) mogu na svoj način protegnuti i na svakoga od nas, na sve ljude. Sv. Augustin će ovo izraziti mislju da je Marija najprije začela Isusa u srcu po vjeri, a onda ga je začela po Duhu Svetom u svome tijelu. I zato je velika i blažena!

Dajući prednost slušanju i čuvanju Božje riječi pred činjenicom Marijina biološkog majčinstva, Isus otvara mogućnost veličine i blaženstva i za sve nas koji nismo i ne možemo biti njegova biološka majka, ali možemo i trebamo to postati na način slušanja i čuvanja Božje riječi, tj. po svom svakodnevnom životu usklađenom s Božjom riječju i s Isusovim evanđeoskim krepostima. Ako je Blažena Djevica Marija uz Božju pomoć i milost, kojom je bila obdarena, mogla postati i ostati velika po svom vjerničkom predanju i stavljanju same sebe čitavim svojim bićem Bogu na raspolaganje, onda to možemo i mi.

Njezin kliktaj i vapaj: „Veliča Duša moja Gospodina i klikće duh moj u Bogu mome Spasitelju što pogleda na neznatnost službenice svoje“ naviješta Božju veličinu. Marija tom svojom riječju izriče želju da Bog bude velik u svijetu, u njezinu životu, da bude prisutan među nama ljudima. U njoj nema straha da Bog bude na stvaran i na konkretan način prisutan u našem ljudskom životu. Ona se ne boji da bi Bog mogao dovesti u pitanje našu ljudsku slobodu, nešto joj oduzeti ili smanjiti naš životni prostor ili ljudsko dostojanstvo i slobodu. Ne boji se da bi Bog mogao biti čovjekov rival, da bi nas mogao sputavati svojom veličinom ili da bi Božje zapovijedi mogle prigušiti te u pitanje dovesti našu životnu radost. Ona se ne boji Boga, niti joj smeta njegova prisutnost. Ona zna da kad je Bog velik, onda smo veliki i mi ljudi. Ona zna da Bog ne tlači čovjeka, niti osobno, niti njegov društveni život, nego da po Božjoj prisutnosti čovjek biva uzdignut iznad zemlje te da bivaju prošireni njegovi životni horizonti. Kad je Bog u središtu ljudskoga života, čovjek prestaje biti pozemljak i crv koji ne vidi ništa drugo nego zemlju. On prestaje biti rob materije i živjeti od danas do sutra. Bog uzdiže čovjeka i proširuje horizonte njegova života.

Naši praroditelji Adam i Eva mislili su suprotno i to je bila srž istočnoga grijeha kojega su počinili. Mislili su da će ih Bog ugroziti i zato su željeli biti autonomni, slobodni i neovisni od njega te su ga odbacili; i tako su počinili grijeh. Grijeh je uvijek odbijanje Boga i njegove ponude ljubavi, saveza i prijateljstva. Tako grijeh, doduše, teži za životom i životnom radošću, ali čovjek pritom bira svoju sebičnost, komotnost, liniju manjeg otpora, robovanje svojim interesima, bira propadljivo i prolazno – bira stvari ovoga svijeta. Na taj način grijeh promašuje stvarni život: jer odbacuje izvor života – Boga; i tako grijeh vodi i hita u smrt. Grijeh je uvijek samoubilački čin. Grijeh ne ugrožava Boga, nego čovjeka.

Zato mi, draga braćo i sestre, stalno slušamo glasove oko nas koji nam poručuju ili napast u nama koja nam, na ovaj ili onaj način, govori: Bog, njegova riječ, Božje zapovijedi, Crkva, glas Crkve u javnosti, religija – to je ono što ugrožava, što ne pripada modernoj sekularnoj državi i pluralnom društvu. Zato s tim van iz javnoga života; to nam ne treba. O radu nedjeljom, o medicinski potpomognutoj oplodnji, o pobačaju, o bračnom i obiteljskom zakonodavstvu, o odgoju i obrazovanju djece i mladih u školi, o dvojbenim pitanjima Istambulske konvencije? – Pa neće nam valjda Kaptol pisati zakone! Demografsko izumiranje našega naroda, mjere za njegovu demografsku revitalizaciju, izborni

zakon, pravna nesigurnost i društvena pravednost? – Pa zar očekujete da laička država počiva na načelima društvenoga nauka Crkve te da se poput kakve šerijatske države vratimo u srednji vijek?! Draga braćo i sestre, takvi stavovi su bili i ostaju napast ne samo suvremenoga čovjeka i raskršćanjenoga društva, nego svih generacija ljudi. Takvih stavova uvijek ima i bit će. No, mi danas nismo na hodočašću u Nacionalno marijansko svetište Mariju Bistricu da bismo se uzbuđivali zbog navedenih raskršćanjenih stavova, nego smo ovdje da bismo si posvijestili da napast sekularizacije i življenja kao da Boga nema kuca i na naša vrata, na naša srca i na srca članova naših obitelji. Na ovome smo hodočašću, pod motom „*Kristu Gospodinu 'poslićeni'*“, da bismo od Blažene Djevice Marije učili da se Boga ne trebamo bojati; da on nije nikakva prijetnja niti rival našeg ljudskog rasta, slobode ili demokratskog razvoja. Nego, štoviše, da je on po svome utjelovljenju u njezinu krilu stao na stranu čovjeka te postao garant poštovanja dostojanstva i ljudskih prava svakoga čovjeka! I da bismo poput nje Bogu dopustili da on uđe i zahvati u naš život te da nas snagom svoje riječi i milosti - kako bi to rekao naš blagopokojni biskup Ćiril Kos - „poslićići“ sebi.

Ovdje smo da „poslićeni“ i BDM odbacimo misao da smo mi jedini graditelji svojega života te da priznamo i ispovjedimo da smo samo stvorenja, da ovisimo o Bogu, o njegovoj ljubavi, i da samo odustajući od sebe i od svojih zahtjeva i uvjeta pred Bogom, velikodušno se darujući u ljubavi Bogu i drugim ljudima te gubeći sebe, „*Kristu Gospodinu 'poslićeni'*“, možemo naći svoj život i otkriti istinsku životnu radost.

Pobijediti napast postavljanja samoga sebe iznad Boga, na Božje mjesto te Bogu dati prvo mjesto i njega ljubiti, a ne sebe, je hod kojega poput BDM mora poduzeti svaki kršćanin, svatko od nas. Napasnik (Đavao) i te kako zna za Boga, ali ga ne ljubi. Ruski književnik Aleksandar Solovjev je u svojoj *Kratkoj pripovijesti o Antikristu* napisao: »On (tj. Antikrist) je vjerovao u Boga, ali... je u dubini svoje duše stavljao sebe ispred njega.« Đavao vjeruje u Boga, ali sebe i svoju komotnost stavlja ispred njega.

Dok suvremeno društvo vrednuje onoga koji puno zna, koji je uspješan i moćan, koji odgovara potrebama tržišta rada i kapitala, mi, draga braćo i sestre, „*Kristu Gospodinu 'poslićeni'*“, zajedno s BDM glasno govorimo da svoja neotuđiva prava, potrebe i dostojanstvo imaju i maleni, siromašni i ponizni, koji zbog

svojege porijekla, bolesti, invaliditeta, zbog lošijih startnih pozicija ili zbog toga što su direktne ili kolateralne žrtve oholih nikad neće postati konkurentni; posvješćujemo si da vjerujemo u Boga objavljenoga u Isusu Kristu koji raspršuje oholice umišljene a ljubi neznatne, koji silne baca s prijestolja a uzvisuje neznatne, koji gladne napunja dobrima a bogate otpušta prazne.

Ispovijedajući zajedno s Isusom da blaženstvo i veličina njegove majke Marije nisu u njezinom biološkom majčinstvu, nego u njezinoj suradnji s Bogom i u njezinoj poslušnosti Božjoj riječi, mi potaknuti primjerom njezina predanja Bogu i njezinom vjernošću Božjoj riječi, postajemo svjesniji da biti kršćanin, osobito danas, nije i ne može biti jednostavna posljedica činjenice da smo rođeni i da živimo u društvu koje ima kršćanske korijene; nego da i svaki od nas, koji se rodio u kršćanskoj obitelji i koji je odgajan u vjerskom duhu, mora svakoga dana obnavljati svoju odluku biti kršćanin, te Bogu davati prvo mjesto pred napastima koje pred nas svakodnevno stavlja sekularizirana kultura. Na ovome hodočašću molimo da nas Krist Gospodin sebi „posliči“ kao zdravu alternativu društvu i mentalitetu oko nas, i da nas Isusova i naša Majka čuva vjernima njemu, jer nije lako danas biti vjeran kršćanskom braku, biti milosrdan u svakodnevnom životu, voditi firmu a ostati čestit i pošten u odnosu prema radnicima, dobavljačima, kupcima i državi; nije lako ostaviti i očuvati prostor osobne i obiteljske molitve te nutarnje šutnje; nije lako plivati protiv struje izabirući svećenički ili redovnički poziv; nije lako javno se suprotstaviti opredjeljenjima koja mnogi smatraju očitima (kao što su zaposlenje preko veze, pobačaj u slučaju neželjene trudnoće, selekcija zametaka da bi se spriječile nasljedne bolesti i sl.); nije lako biti političar koji djeluje u skladu sa svojom savješću te ponekad imati hrabrost i za otklon od stranačke stege. Napasnik nije toliko neotesan da bi nam izravno predlagao klanjanje đavlu. On nam samo predlaže da se odlučimo za ono što je logično i razumno, za ono što je lakše, ugodnije i komotnije, za prednost planiranog i organiziranog svijeta u kojemu Bog može imati svoje mjesto kao privatna stvar, ali ne smije imati utjecaja na naše bitne odluke. Odluka da se Bogu dade središnje mjesto i dosljednost vlastitoj vjeri zahtijevaju svakodnevno obraćenje.

Gledajući lik BDM i slušajući njezin vapaj da Bog bude velik u našem životu, zajedno s papom u miru Benediktom XVI., danas ispovijedamo da u stvari 'ne postoji ništa ljepše nego poput Marije biti dotaknut Bogom, zatečen Evandjeljem,

Kristom; da ne postoji ništa ljepše nego poznavati Isusa i priopćavati drugima prijateljstvo s njime'.

Draga braćo i sestre, kao članovi Crkve sjedinimo se s BDM – majkom i slikom Crkve, i molimo da nas dijete Isus u njezinim rukama zaštiti od zmaja nevjere pod njezinim nogama i grijeha u našim srcima, te da po sv. pričesti ostvari uskrsnu preobrazbu u nama i u našim životima, a po nama i u našim obiteljima, u našoj dragoj Slavoniji, Baranji i Srijemu te u čitavom hrvatskom društvu. Amen.

Uvod u euharistijsko slavlje

Radost mi je pozdraviti sve Vas draga braćo i sestre, prispjeli kao hodočasnici iz svih župa naše Đakovačko-osječke nadbiskupije u naše Hrvatsko nacionalno marijansko svetište Mariju Bisticu pod geslom „*Kristu Gospodinu 'posličeni'*“. Ovamo nas je na biskupijsko hodočašće posljednji puta doveo, prije 26 godina, još u jeku rata, 21. kolovoza 1993. godine, dok smo mnogi kao prognanici bili širom domovine i izvan nje, naš blagopokojni biskup Ćiril Kos. Ove se godine spominjemo stote obljetnice njegova rođenja i to nas je potaknulo da kao nadbiskupijska zajednica ponovno dođemo ovamo zahvaliti BDM za njezinu majčinsku pomoć i zaštitu u ratu i tijekom svih proteklih poratnih godina, te da popodne pohodimo njegovu rodnu župu Ivanec i da ondje sa zahvalnošću postavimo jednu spomen-ploču s njegovim likom. Kao geslo našega hodočašća uzeli smo i njegove navjestiteljske riječi biskupa Ćirila, kojima nam je on – tumačeći otajstva kršćanske vjere i života – znao zanosno naglasiti „*Kristu Gospodinu ste 'posličeni'*“.

Došli smo ponovno kao nadbiskupija ovamo moliti za majčinsku zaštitu naših obitelji i naše osiromašene Nadbiskupije koja se suočava s ozbiljnom demografskom krizom uzrokovanom niskom stopom nataliteta u našim obiteljima te odlaskom mladih i čitavih obitelji u druge krajeve Hrvatske i u svijet u potrazi za boljim životnim uvjetima.

Pozdravljam među nama mons. Marina Srakića, našeg nadbiskupa u miru i zahvaljujem mu za žrtvu što je danas s nama unatoč svojih zdravstvenih poteškoća radi kojih je još u ponedjeljak bio u osječkoj bolnici. Sa zahvalnošću za organizaciju ovoga nadbiskupijskoga hodočašća, pozdravljam i našega pomoćnoga biskupa mons. Ivana Ćurića.

Pozdravljam i sve Vas, draga braćo svećenici, redovnici i redovnice koji ste se uključili u organizaciju ovoga hodočašća animiranjem svojih župljana i koji ste danas hodočasnici zajedno s svima njima.

Pozdravljam i zajednicu našega Bogoslovnoga sjemeništa, odgojitelje i bogoslove, profesore s Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta i svećenike iz središnjih nadbiskupijskih ustanova.

Zagledani u majčinski crni lik Blažene Djevice Marije, odrecimo se svega onoga što u nama nije dostojno Krista Gospodina, te raskajana srca molimo za Očevo milosrđe i oprostjenje svojih grijeha! Istodobno oprostimo i mi jedni drugima kako bismo mogli dostojno i plodonosno slaviti sveta otajstva Kristove muke, smrti i uskrsnuća te njemu „posličeni“ biti svjedoci i dionici njegove uskrsne slave.

Zahvala na kraju liturgije Večernje u Ivancu

Draga braćo i sestre na kraju ovoga spomen slavlja zahvaljujem našem domaćinu biskupu Josipu Mrzljaku za njegovo dopuštenje da ovdje u ovoj župnoj crkvi sv. Marije Magdalene i crkvi krštenja našega blagopokojnoga biskupa Ćirila Kosa, o stotoj obljetnici njegova rođenja i krštenja, smijemo postaviti ploču u spomen na tog velikog i dragog pastira naše nekoć Đakovačke ili Bosanke i Srijemske biskupije. Dragi Oče biskupe, hvala Vam. Hvala Vam što ste danas ovdje s nama i što ste nam uputili svoju riječ srdačnog pozdrava i dobrodošlice.

Božja je providnost htjela da upravo u ovoj stotoj obljetnici rođenja biskupa Ćirila, kojega je ova župa darovala nama, mi ove godine darujemo novoga, trećega po redu, biskupa ovoj još uvijek mladoj Varaždinskoj biskupiji.

Pokojni biskup Ćiril zaredio je za svećenika mene i mnoge među nama svećenicima. Smijem reći da se radujem što me osim te snažne poveznice s pok. biskupom Ćirilom povezuje i naše biološko porijeklo. Biskup Ćiril je bio rođen u filijalnom mjestu ove župe, u Ribić Bregu i bio je kršten ovdje, da bi kao dječak odavde sa svojim roditeljima, u potrazi za boljim životnim uvjetima, odselio u župu Snježne Gospe Harkanovci kod Valpova. I moji su roditelji također iz ove župe, samo iz druge filijale, Prigorec. I oni su bili u ovoj župnoj crkvi kršteni, pričešćeni i krizmani, ovdje su se vjenčali, i kao mladi bračni par, tjedan dana poslije svoga vjenčanja, i oni su u potrazi za boljim životnim uvjetima, odavde odselili u Cerić kod Vinkovaca. Zahvaljujem dragom Bogu i za tu osobnu poveznicu s biskupom Ćirilom, kao što naš nadbiskup Marin zahvaljuje za istu poveznicu s biskupom Ćirilom, jer su obojica odrasli u istoj župi Harkanovci i ondje su slavili svoje mlade mise.

Zahvaljujem od srca na zdušnoj susretljivosti donedavnom župniku ove župe vlč. Zoranu Gložiniću te novom župniku, vlč. Kristijanu Stojko, koji je ovamo stigao tijekom ljeta. Pozdravljam i novoga župnoga vikara Mišela Kovačevića. Zahvaljujem i svima Vama župljanima ove Župe te Vašem župnom zboru.

Radost mi je što je danas ovdje s nama i rodbina pok. biskupa Ćirila: rodnom iz Harkanovaca te odavde iz Ribić Brega. Lijepo je što ste i vi dionici ove liturgije Večernje. Pozdravljam i svu moju prisutnu rodbinu.

Zahvaljujem na osobit način, Vama draga braćo i sestre, dragi hodočasnici iz svih župa naše Đakovačko-osječke nadbiskupije, što ste se odazvali na naš poziv te na Vašem današnjem sudjelovanju u ovom hodočašću Vašom molitvom, pjesmom i žrtvom.

Hvala našem pomoćnom biskupu mons. Ivanu Ćuriću i svima Vama draga braćo svećenici i redovnici što ste organizirali ovo hodočašće i što ste i vi danas hodočasnici.

Hvala časnim sestrama i njihovim novakinjama te kandidaticama. Hvala zajednici našega Bogoslovnoga sjemeništa u Đakovu (odgojiteljima i bogoslovima) na njihovu doprinosu i sudjelovanju. Hvala i svima Vama, dragi ministranti, koji ste danas sudjelovali na sv. misi u Mariji Bistrici i ovdje obučeni u svoje liturgijsko odijelo.

Hvala mo. Ivanu Andriću i svima Vama, dragi pjevači, katedralni iz Đakova te iz ostalih župa naše Nadbiskupije, koji ste se danas udružili u jedan zbor. Hvala i svima onima koji ste obukli narodne nošnje. Hvala ravnatelju obreda mons. Luki Strgaru i svima onima koji su na bilo koji način pridonijeli ovome hodočašću.

Jedno srdačno hvala i Vinkovačkoj televiziji, koja nas je čitav dan s jednom svojom novinarskom ekipom besplatno pratila i koja će omogućiti da naše hodočašće dožive i oni koji danas nisu mogli biti s nama. Od srca hvala!

Neka nas sve Božji blagoslov, po zagovoru Blažene Djevice Marije Majke Božje Bistričke i sv. Marije Magdalene, prate i na našem povratku kući da svi sretno prispijemo u svoje domove. Pozdrav i blagoslov ponesite i svima Vašima kod kuće.